

**T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES**

ESAS NO : 2021/236
KARAR NO : 2021/278
KARAR TR : 03/05/2021

ÖZET: Trabzon Halk E itim Merkezi Müdürlü ünde ve sonrasında Trabzon Olgunla ma Enstitüsü bünyesinde hizmet akdi ile i çi statüsünde usta ö retici olarak çalı an davacının, kıdem tazminatının i leyecek faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle açılan davanın ADL YARGI YER NDE görülmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : G.Ü.
Vekili : Av. M.H.Ü.
Davalı : Milli E itim Bakanlığı
Vekili : Av. E.S.

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı vekili, davacının bakanlık bünyesindeki Trabzon Halk E itim Merkezi Müdürlü ünde ve sonrasında Trabzon Olgunla ma Enstitüsü bünyesinde 1994-2015 tarihleri arasında hizmet akdi ile kadrosuz mevsimlik i çi statüsünde usta ö retici olarak çalı tı ını, tatil dönemlerinde usta ö reticilerin sigortalarının ödenmedi ini, müvekkilinin yurtdı ında çalı mı oldu u dönemlerdeki sigorta giri i nedeniyle yurtdı ı borçlanmasında bulunarak emekli oldu unu, ancak müvekkili Sosyal Güvenlik Kurumundan emekli olmasına ra men fiili çalı mı oldu u günler için kıdem tazminatını alamadı ını ileri sürerek, 100 TL kıdem tazminatının emekli oldu u tarihten itibaren, alaca ının yasal faiziyle birlikte tahsili istemiyle, adli yargı yerinde dava açmı tır.

II. UYU MAZLI A L K N BA VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

2. **Trabzon 2. Mahkemesinin 03/12/2019 tarihli ve E.2019/490, K.2019/919 sayılı dosyasında,** davacının 1994-2015 tarihleri arasında davalı i yerinde usta ö retici olarak çalı tı ını, tatil dönemlerinde usta ö reticilerin sigortalarının ödenmedi ini, ayrıca yurtdı ında çalı mı oldu u dönemlerdeki sigorta giri i nedeniyle yurtdı ı borçlanmasında bulunarak emekli oldu unu, ancak Sosyal Sigortalar Kurumundan emekli olmasına ra men fiili çalı mı oldu u günler için kıdem tazminatını alamadı ını ileri sürerek, kıdem tazminatının emekli oldu u tarihten itibaren bankalarca mevduata uygulanan en yüksek faiziyle birlikte tahsilinin talep edilmi oldu u, dolayısıyla uyu mazlı ın idari yargının görev alanına girmesi nedeniyle 6100 sayılı HMK'nun 114/1-b ve 115/2 maddeleri gere ince davanın usulden reddine karar verilmi , bu karara kar ı davacı vekili istinaf isteminde bulunmu tur.

3. Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 5. Hukuk Dairesinin 19/02/2020 tarihli ve E.2020/160, K.2020/163 sayılı dosyasında, mevcut delil durumu ve ileri sürülen istinaf sebepleri dikkate alındığında, mahkeme kararının vakıa ve hukuki de erlendirmesinde usul ve esas yönünden yasaya aykırılık bulunmadığı, Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin E.2017/10569, K.2018/330 sayılı ilamı gözönünde bulundurulduğunda, uyu mazlık konusu olayda görevli yargı yerinin idari yargı olduğu dolayısıyla bu vurunun esasın reddine karar verilmiş, bu karar kesinleşmiştir.

4. Davacı vekili aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

5. Trabzon İdare Mahkemesinin 11/03/2021 tarihli ve E.2021/91 sayılı dosyasında, davacı vekili tarafından 1994-2015 yılları arasındaki usta öğretici olarak çalışmış olan davacının çalıştığı günler için kıdem tazminatı ödenmesi istemiyle yaptığı bu vurunun reddine dair işlemin iptali ve kıdem tazminatı ödenmesine karar verilmesi talebiyle açılan davada, davanın adli yargının görev alanına girdiği sonucuna varıldığı gerekçesiyle, 2247 sayılı Uyu mazlık Mahkemesinin Kurulu ve İşleyiş Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmesine, dosya incelemesinin Uyu mazlık Mahkemesince karar verilmeye kadar ertelenmesine karar verilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 2. maddesinde "Bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılanlar bu kanuna göre sigortalı sayılırlar..." denilmiştir, aynı Kanun'un "Uyu mazlıkların Çözüm Yeri" başlıklı 134. maddesinde, "Bu Kanun'un uygulanmasından doğan uyu mazlıklar, yetkili iş mahkemelerinde veya bu davalara bakmakla görevli mahkemelerde görülür" hükmüne yer verilmiştir; 506 sayılı Kanun hükümleri 01/10/2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 106. maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.

7. 5510 sayılı Kanun'un 3. maddesinde; kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kolları bakımından adına prim ödenmesi gereken veya kendi adına prim ödemesi gereken kişilerin sigortalı olarak tanımlanması; 79. madde ile başlayan 4. Kısmında, primlere ilişkin hükümlere yer verilmiştir; 101. maddesinde "*Bu kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyu mazlıklar iş mahkemelerinde görülür*" denilmiştir.

8. 4857 sayılı İş Kanunu'nun 1. maddesinde, Kanun'un amacının, işverenler ile bir iş sözleşmesi dayanarak çalıştırılan işçilerin çalışma şartları ve çalışma ortamına ilişkin hak ve sorumluluklarını düzenlemek olduğu belirtilmiştir; "*Sözleşmesi, Türleri ve Feshi*" hususuna Kanun'un 8. maddesi ve devamında, kıdem tazminatı, ücretli izin, bildirim süresinden kaynaklanan yükümlülük ve haklara ilişkin hususlara ise Kanun'un diğer maddelerinde yer verilmiştir.

9. 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun "*İş mahkemelerinin kuruluşu*" başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"(1) İş mahkemeleri, Hâkimler ve Savcılar Kurulunun olumlu görüşü alınarak, tek hâkimlik ve asliye mahkemesi derecesinde Adalet Bakanlığıınca lüzum görülen yerlerde kurulur. Bu

mahkemelerin yargı çevresi, 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kurulu , Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenir.

(2) durumunun gerekli olduğu yerlerde mahkemelerinin birden fazla dairesi oluşturulabilir. Bu daireler numaralandırılır. Hissasla manın sağlanması amacıyla, gelen işlerin yoğunluğu ve niteliği dikkate alınarak, daireler arasındaki iş dağılımı Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenebilir. Bu kararlar Resmî Gazete’de yayımlanır. Daireler, tevzi edilen davalara bakmak zorundadır.

(3) mahkemesi kurulmamış olan yerlerde bu mahkemenin görev alanına giren dava ve işlere, o yerdeki asliye hukuk mahkemesince, bu Kanundaki usul ve esaslara göre bakılır."

10. 7036 sayılı Kanun'un "Dava artı olarak arabuluculuk" başlıklı 3. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

" (1) Kanuna, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurulmuş olması dava artıdır."

11. 7036 sayılı Kanun'un "Görev" başlıklı 5. maddesi şöyledir:

"(1) mahkemeleri;

a) 5953 sayılı Kanuna tabi gazeteciler, 854 sayılı Kanuna tabi gemiadamları, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı Kanununa veya 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun ikinci kısmının altıncı bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi işçiler ile işveren veya işveren vekilleri arasında, işçileri kisi nedeniyle sözleşme meden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyu mazlıklarına,

b) dari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki uyu mazlıklar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu veya Türkiye Kurumunun taraf olduğu iş ve sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyu mazlıklara,

c) Diğer kanunlarda iş mahkemelerinin görevli olduğu belirtilen uyu mazlıklara, işçileri kin dava ve işlere bakar."

12. 7036 sayılı Kanun'un "Geçici Hükümleri" başlıklı Geçici madde 1 şöyledir:

"(1) Mülga 5521 sayılı Kanun gereğince kurulan iş mahkemeleri, bu Kanun uyarınca kurulmuş iş mahkemeleri olarak kabul edilir. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış olan davalar, açıldıkları mahkemelerde görülmeye devam olunur.

(2) Bu Kanunun dava artı olarak arabuluculuğu işçileri kin hükümleri, bu hükümlerin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ilk derece mahkemeleri ve bölge adliye mahkemeleri ile Yargıtayda görülmekte olan davalar hakkında uygulanmaz.

(3) Başka mahkemelerin görev alanına girerken bu Kanunla iş mahkemelerinin görev alanına dâhil edilen dava ve işler, iş mahkemelerine devredilmez; kesinleinceye kadar ilgili mahkemeler tarafından görülmeye devam olunur.

(4) İlk derece mahkemeleri tarafından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen kararlar, karar tarihindeki kanun yoluna işçileri kin hükümlere tabidir."

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk inceleme

13. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın başkanlığında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 03/05/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27.

maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, dare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ından görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

14. Raportör-Hakim Gül en AKAR PEHL VAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTCÇ 'nin davada adli yargının, Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

15. Dava, Trabzon Halk E itim Merkezi Müdürlü ünde ve sonrasında bakanlık bünyesindeki Trabzon Olgunla ma Enstitüsü bünyesinde 1994-2015 tarihleri arasında düzenlenen hizmet akdi ile kadrosuz mevsimlik i çi statüsünde usta ö retici olarak çalı an davacıya kıdem tazminatının emekli oldu u tarihten itibaren bankalarca mevduata uygulanan en yüksek faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle açılmış tır.

16. Davacının, idareyle arasında bir hizmet ili kisi kuruldu u, talep edilen tazminatlarının Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan oldu u dikkate alındı ında, uyu mazlı ın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli oldu u sonucuna varılmış tır.

17. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Trabzon dare Mahkemesinin ba vurusunun kabulü ile Trabzon 2. Mahkemesince verilen 03/12/2019 tarihli ve E:2019/490, K:2019/919 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmi tir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVL OLDU UNA,

B. Trabzon dare Mahkemesinin BA VURUSUNUN KABULÜ ile Trabzon 2. Mahkemesince verilen 03/12/2019 tarihli ve E.2019/490, K.2019/919 sayılı GÖREVS ZL K KARARININ KALDIRILMASINA,

03/05/2021 tarihinde, OY B RL LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükürü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Biol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN